

Fehérvárcsurgó épített öröksége

A Bakonynak a Móri-árokra lejtő oldalán települt út- és patakmenti többutcás település, szalagtelkeken fésűs, előkertes beépítéssel. • Első említése, Csurgó néven, 1193-ból származik. A helynév Fehérvárcsurgó formában 1898-tól használatos. 1333-ban már plébániája volt. A mai falu helyén álló Árpád-kori település a 15 éves háborúban elpusztult, de a XVII. században újra betelepült. 1696-ban Csurgón 16 adózó jobbágy élt. Lakói magyarok voltak, a XVIII. század közepéig tisztán református település volt. A XVIII. században a Hochburg család, 1834-től gróf Károlyi György és utódai birtokolták.

ENTZ – SISA 1998 (75.), TAK 2017 (8.), VIRÁG 2005 (64.)

Szent Katalin plébániatemplom

Szabadon álló, egyhajós, gótikus templom, háromnyolcados záródású keskenyebb szentélyel, homlokzat előtti barokk toronnyal. A XIII. században épült, a XV. században bővítették. A XVI. századtól a reformátusok használták, 1748-tól újra katolikus templom. 1873-ban bővítették és átépítették. 1961-66 között az Országos Műemléki Felügyelőség helyreállította, tervező Nagypál Judit. Egyszerű órapárkányos tornyát hegyes gúlasisak zárja, a hajó déli felén négy csúcsíves és egy téglány alakú ablak és csúcsíves keretes bejárat látható. Műemlék.

ENTZ – SISA 1998 (75.)

Református templom

Szabadon álló, egyszerű, téglány alaprajzú, síkmennyezetes templom, homlokzat előtti toronnyal. 1789-ben épült, 1939-ben tatarozták. A hajó két végén fakarzat húzódik, a toronnyal szemköztin orgona áll 1852-ből. Falazott szószéke, annak fa hangvetője és a padok a templommal egykorúak. Vörösmárvány úrasztala 1878-ból. Aranyozott ezüstkányér, 1753, Pápán a Dunántúli Múzeumban. Műemlék.

A templom mellett álló lelkészlak L alaprajzú, földszintes ház, dór oszlopos tornáccal. Épült 1856-ban.

ENTZ – SISA 1998 (75.)

Károlyi-kastély

A község szélén, enyhe emelkedésen, parkban álló, U alaprajzú, cour d' honneur-ös elrendezésű klasszicista kastély. Régebbi úrilak felhasználásával épült 1844-45-ben, Heinrich Koch terve szerint. Kialakításában szerepe volt a munkálatokat vezető Ybl Miklósnak is. A XX. század elején átalakították. Oldalszárnyai földszintesek, dór oszlopos nyitott folyosóval, végeiken emeletes záróépülettel. A nyugati oldalszárnyon a kápolna fölött torony, melynek eredetileg volt 4 fiatornya és balusztrádos mellvédje hiányzik.

ENTZ – SISA 1998 (75.), TAK 2017 (48.), VIRÁG 2005 (64-67.)

Óvoda

(Deák Ferenc utca 9.)

VIRÁG 2005

Virág Zsolt: Magyar kastélylexikon. 3. kötet. Fejér megye kastélyai és kúriái. Budapest, 2005, Fo-Rom Invest.